

PEDAGOGIKA MONTESSORI :

» POMAGAJ MI, DA NAREDIM SAM! »

(Maria Montessori 1870 - 1952)

Maria Montessori se je rodila 31. avgusta 1870 leta v Italiji. Odraščala je v izobraženi, a povprečni družini. Ko je bila stara 12 let so se preselili v Rim, da bi imela Maria tam boljše pogoje za odraščanje in šolanje. Starši so jo vzpodbujali, da postane učiteljica, saj je bila takrat to edina možnost kariere za ženske. Najprej jo je zanimal študij matematike, nato tehnike, biologije...končno se je odločila za študij medicine.

Tako je bila v Italiji prva ženska, ki je diplomirala iz medicine. Kot mlada zdravnica se je specializirala na področju pediatrije in psihiatrije. Svoje znanje je poglobila s študijem pedagogike in se kasneje posvetila delu z otroki.

Leta 1907 je odprla prvo »Hišo otrok«, v revnem predmestju Rima, San Lorenzu. Pri svojem pedagoškem delu je izhajala iz zavzetosti za izboljšanje medčloveških odnosov, pri čemer se je še posebej zavedala klavnega položaja otrok, ki je bil vse prej kot upoštevanje otrokovih lastnosti in potreb. Želela je zgraditi v svetu mir. Zavedala se je, da se svet lahko začne spreminjati le pri otroku.

Njena pedagogika izhaja iz opazovanja otrok. Po mnogih urah opazovanja je zanje pripravila dejavnosti, ki so v pomoč razvoju vsakega posameznega otroka. Ena njenih bistvenih ugotovitev je, da je otrokov ritem življenja in dela drugačen od odraslega. Otrok potrebuje mir, veliko časa za opazovanje in delovanje. Pri opazovanju otrok je spoznala, da otroci sami najbolje vedo, kako naj se učijo.

Dva dejavnika, ki naj pomagata pri razvoju otroka, sta pripravljeno okolje, iz katerega otrok vzame, kar želi, in vzgojitelj, ki okolje pripravi. Ugotovila je, da otroci delajo z vedno večjo zbranostjo in samokontrolo, če so v skrbno pripravljenem okolju. Didaktične pripomočke, ki jih je poimenovala »materiali« je skrbno oblikovala in pripravila za delo otrok. Ti materiali so bili pripravljene za otroke pred več kot sto leti in so v današnjem času, še vedno pripravljene tako, da pomagajo razumskemu razvoju, razvoju zbranosti, koordinacije, samostojnosti, socializacije, občutka za red in estetiko.

Okolje je tisto, iz katerega dobiva otrok potrebno hrano za celosten razvoj. Skrbno pripravljeno okolje je pogoj za otrokovo aktivnost. Kako naj bo okolje pripravljeno?

Igralnica je razdeljena na področja: jezik, umetnost, zaznavanje, fina motorika, vsakdanje življenje, matematika in znanost. Na prvi pogled prepoznamo metodo

montessori po umirjenosti otrok in individualnemu pristopu vsakemu posameznemu otroku, pa tudi po tem, da poteka delo v ozračju spoštovanja, svobodne izbire materialov, samostojnem in sistematičnem reševanju težav.

Ker ima otrok v oddelkih montessori to možnost, da sam izbira materiale in dela z njimi kolikor dolgo želi, da sam ugotavlja in popravlja napake, je potrebna tudi korenita sprememba vzgojitelja v teh oddelkih. Prav zato je metoda dela po pedagogiki montessori praktično drugačna od tradicionalne. Vzgojitelj ne posreduje otrokom znanja, on otrokom pripravlja spodbudno učno okolje.

Naloga vzgojitelja v oddelkih montessori je, da skrbno opazuje otroke, ki so mu zaupani. Na osnovi opazovanj načrtuje in pripravlja dejavnosti za posameznega otroka.

Vse te naloge lahko vzgojitelj dobro opravlja le, če ima dovolj znanja.

Na mojo željo, sem imela v začetku meseca marca 2011, možnost, da podrobneje spoznam pedagogiko montessori, s poglobljenim študijem na Montessori institutu v Ljubljani. Z vso vnemo sem poslušala predavanja in prejemale praktična znanja znanih montessori pedagogov iz Slovenije in iz Seton Montessori instituta iz Chichaga. Pod mentorstvom go. Melite Kordeš- Demšar sem opravila tudi 200 ur prakse v svojem domačem okolju, pod pogojem, da je okolje pripravljeno po pedagogiki montessori. Posluh vodstva našega vrtca, mi je omogočil poglobljeno študijo in avgusta 2012 sem prejela diplomu pedagoga montessori za otroke v starosti od 0 do 3 leta. Vse to je močno zaznamovalo mojo življenje in mojo osebno rast. Ni lepšega poklica, od tega, da lahko s svojim znanjem pripomoreš k osebni rasti otrok, ki so ti zaupani v času službe. Po tem, ko sem zaključila študij 0-3, sem vedela, da je enako ali še bolj pomembno obdobje od 3 do 6 leta starosti otroka. Zato nadaljujem s pridobivanjem znanja še za to starost otrok.

Vedno bolj se zavedam, da v času in kraju ena sama oseba ne more dognati in pripraviti toliko vzgojnih spodbud, ki bi bile dobrodošle pri vzgoji otrok v našem vrtcu. Zato svojo pridobljeno znanje posredujem vsem sodelavkam v Vrtcu Ravne. Le te pa se zavedajo svojega poslanstva in svoje pridobljeno znanje s pridom uporabljajo v svojih oddelkih.

Pedagogika montessori je zaživela v Vrtcu Ravne!

Okolje otroku omogoča, da razvija občutek za druge na naraven in neprisiljen način. Zadnji cilj vzgoje po metodi montessori je mir v svetu. Če imajo otroci dobro izkušnjo sobivanja z drugimi, če znajo sami kaj prispevati k srečnejšemu bivanju v skupnosti, potem bodo pripravljene prispevati k miru na svetu.

Vzgojiteljica Franja Šteharnik, diplomirana montessori pedagoginja za otroke v starosti
od 0 do 3 leta